

Deres ref • *Your ref:*
2003/433- P/HJN

Vår ref • *Our ref:*
2003/00621-1/008/TST
Saks-b. • *Inquiries:* Terje Strand tlf. 67162558

Vår dato • *Our date:*
25. november 2003

HØRING - NOU 2003:14 - Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven

Viser til høring i forbindelse med planlovutvalget delutredning med forslag til revisjon av planbestemmelsene i plan- og bygningsloven.

Når det gjelder Strålevernets ansvarsområde er det spesielt helse- og miljøproblemer knyttet til radoneksponering i inneluft og eksponering for elektromagnetiske felter som kan ha implikasjoner for kommunal og/eller regional planlegging.

Det er viktig at man tar hensyn til radonproblematikken i tidlig fase av planprosessen ved utvikling av nye områder for bebyggelse – spesielt i områder hvor det ikke tidligere er bebyggelse og hvor det derfor ikke er tilgjengelig relevante målinger av radon i inneluften som kan si noe om muligheten for et radonproblem i fremtidige bebyggelse. Det er spesielt i områder med store forekomster av løsmasser eller morener i byggegrunnen at man finner de høyeste radonkonsentrasjonene i norske boliger. Det skyldes transport av radon til inneluften fra store grunnvolum. I andre områder er årsaken knyttet til forhøyet innhold av radium i massene som omgir konstruksjonen, bl.a. alunskifer og visse typer radiumrike granitter. I noen områder vil innholdet av naturlig radioaktive stoffer i berggrunn- og jordsmonn også kunne gi forhøyet bakgrunnstråling som kan medføre at tiltak må gjennomføres for å begrense stråledosene til de som skal bosette seg eller på andre måter oppholde seg i området. Slike tiltak kan være svært omfattende og vil kunne ha sine begrensninger mht. å redusere eksponeringen. Dette kan medføre at enkelte områder vil kunne betegnes som lite egnet for bebyggelse eller for utvikling til andre formål. Det er viktig å kartlegge disse forhold slik at nødvendige forholdsregler blir tatt, og eventuelle tiltak blir gjennomført, for å begrense radonkonsentrasjonene i inneluften og den eksterne bakgrunnstrålingen i de tilfeller det er nødvendig. Slike undersøkelser bør trekkes inn i forbindelse med konsekvensutredningen (kap 6).

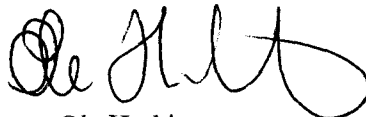
I hht. *forskrift om strålevern og bruk av stråling* av 21. november 2003 skal all eksponering for elektromagnetiske felter holdes så lavt som praktisk mulig. Dette er en videreføring av den moderate varsomhetsstrategien som ble anbefalt i en tidligere utredning om helseeffekter av elektromagnetiske felter (NOU 1995:20) og som er vedtatt av helsemyndighetene. Når det gjelder plan- og reguleringsarbeidet er dette spesielt relevant i forbindelse med plassering av basestasjoner for mobiltelefoni og forholdet mellom kraftledninger og nærhet til boliger/skoler/barnehager. Men

strategien anbefales generelt for alle kilder til elektromagnetiske felt dersom tiltakene kan gjennomføres med små kostnader og uten store ulemper. Det finnes i dag ikke eget plangrunnlag for utbygging av basestasjoner for mobiltelefoni i kommunene, men det er tidligere tatt initiativer mhp. å få dette inn i forbindelse med planarbeidet i kommunene. Dette vil gi bedre saksbehandling og bedre beslutningsgrunnlag i den enkelte sak. Det refereres i den sammenheng til rapporten *Utbygging av mobilteletnett og forholdet til miljø* fra Samferdselsdepartementet. Ved regulering og planlegging av arealer nær kraftledninger, og ved anleggelse av nye traseer for kraftledninger, bør man spesielt se på tiltak som kan bidra til at de elektromagnetiske feltene holdes på et lavest mulig nivå nær eksisterende og fremtidig bebyggelse.

Det er generelt mye bekymring knyttet til helsefare i forbindelse med kraftledninger og basestasjoner, og i den grad bekymringen i seg selv kan påvirke folks helse og trivsel, har også kommunen ansvar for å formidle informasjon om dette i forbindelse med planarbeidet.

Strålevernet ønsker at de ovennevnte forhold blir tatt hensyn til i det videre arbeidet med revisjon av plan- og bygningsloven.

Med hilsen

Ole Harbitz
direktør

Per Strand
avd.dir.

Kopi: Helsedepartementet